Lietas Nr. C29690816
C-3149/17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2017.gada 1.martā.

RĪGAS PILSĒTAS LATGALES PRIEKŠPILSĒTAS TIESA
tiesnese S. Hrebtova
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. E/ maza apmēra prasībā pret /pers. F/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 27.decembrī /pers. E/ (turpmāk – prasītāja) cēla Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību pret /pers. F/ (turpmāk – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgā bērna /pers. G/ (turpmāk – bērns) uzturam, norādot, ka prasītājai un atbildējam ir kopīgs bērns, kurš piedzimā /datums/.

Lai gan atbildētājs ir labprātīgi atzinis bērna paternitāti, viņš par bērnu nerūpējas un uzturlīdzekļus nemaksā.

Sakarā ar kritiskiem sadzīves apstākļiem kopš 2016.gada 16.septembra prasītāja ar bērnu atrodos krīzes centrā /nosaukums/. Bērns atrodas prasītāja aprūpē un uzraudzībā.

Prasītāja atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā un vienīgie ienākumi ir bērnu kopšanas pabalsts 171,00 EUR apmērā.

Atbildētājs nestrādā un nesniedz atbalstu bērna audzināšanā un aprūpē, prasītāja viena pati nevar nodrošināt visas bērna ikdienas vajadzības: ēdienu, apģērbu, mājokļa uzturēšanu, komunālos pakalpojumus, elektrību un tml. Papildus minētajam naudas līdzekļi ir nepieciešami arī veselības aprūpei, medikamentiem un higiēnas precēm.

Lai nodrošinātu bērnam labvēlīgus dzīves un sociālos apstākļus, kā arī pilnvērtīgu bērna fizisko un intelektuālo attīstību, no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi bērna uzturam.

Pamatojoties uz Civillikuma 177.pantu, 179.pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam 25 % apmērā no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma 30 % apmērā no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no prasības celšanas brīža līdz bērna pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, 2016.gada 29.decembrī atbildētājam uz deklarēto dzīves vietas adresi nosūtīts paziņojums kopā ar prasības pieteikumu un paskaidrojuma veidlapu, kurā ietverts izraksts no Civilprocesa likuma 74.panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Noraidījumi tiesnesei nav pieteikti.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2017.gada 1.februārī ierakstītā pasta sūtījumā uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi, prasītājai uz prasības pieteikumā norādīto adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3.punktu, uzskatāms, ka tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja tie nosūtīti pasta sūtījumā.

Motīvu daļa

Tiesa, iepazinusies ar prasības pieteikumu un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmā daļa noteic, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība. Šā likuma 10.pants nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību, katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Civillikuma 177.panta pirmā daļa nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Saskaņā ar Civillikuma 177.panta otro un trešo daļu vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu.

No bērna dzimšanas apliecības kopijas (lietas 9.lapa) redzams, ka prasītāja un atbildētājs ir /datums/dzimušā bērna /pers. G/ vecāki.

Civillikuma 179. panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Saskaņā ar Civillikuma 179. panta otro daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

No biedrības „Latvijas Sarkanais krusts" krīzes centra /nosaukums/ izziņas izriet, ka kopš 2016.gada 16.septembra prasītāja ar bērnu atrodas biedrības „Latvijas Sarkanais krusts" krīzes centrā /nosaukums/ (lietas 10.lapa).

Saskaņā ar LR Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" – katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā-katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba

laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu", kas bija spēkā līdz 2016.gada 31.decembrim, 2.punktu, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370,00 EUR.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2016.gada 25.oktobra grozījumiem Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumos Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu", kas stājās spēkā 2017. gada 1. janvārī, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 380,00 EUR.

Ievērojot to, ka prasītāja ir lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, tiesai nav jāvērtē pušu mantiskais stāvoklis, jo pienākums maksāt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā ir absolūts, nav apstrīdams un nav saistīts ar pušu mantisko stāvokli. Katram vecākam ir pienākums nodrošināt bērnam uzturlīdzekļus vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Savukārt atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr.SKC-556), uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā ir piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā.

Tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam 92,50 EUR mēnesī, sākot ar 2016.gada 27. decembra, bet ne mazāk kā 25 % no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecumam, bet pēc 7 gadu vecuma sasniegšanas ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, pēc prasītājas lūguma ir nosakāma nekavējoša sprieduma izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu, jo tas ir bērna interesēs, līdz ar to tiesa atzīst, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu ir izpildāms nekavējoties.

Prasītāja, ceļot prasību, ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 166,50 EUR. Prasības summa sastāda uzturlīdzekļu maksājumu kopsumma par vienu gadu 1110,00 EUR (12 mēneši x 92,50 EUR = 1110,00 EUR). Savukārt valsts nodeva aprēķināma 1110,00 EUR X 15/100=166,50 EUR.

Saskaņā ar ierakstiem lietas uzziņā lietā ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,34 EUR par pasta sūtījumiem. Minētie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un 39.panta pirmās daļas 5.punktu, piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms labprātīgas sprieduma izpildes termiņš 10 dienas no tā spēkā stāšanās spēkā.

No lietas materiāliem redzams, ka 2017.gada 19.janvārī /pers. E/ dotajā civillietā iesniedza pieteikumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību un ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2017. gada 20.janvāra lēmumu pieteikums par pagaidu aizsardzību pret vardarbību pret /pers. F/ tika apmierināts.

Civilprocesa likuma 250.58 panta astotā daļa noteic, ka, apmierinot prasību, pagaidu aizsardzība pret vardarbību ir spēkā līdz dienai, kad spriedums stājas likumīgā spēkā. Savukārt panta devītā daļa noteic, ka atsevišķos gadījumos tiesa spriedumā var noteikt, ka pagaidu aizsardzība pret vardarbību ir spēkā arī pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, bet ne ilgāk kā gadu pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Pieteikumā prasītāja ir lūgusi noteikt, ka pagaidu aizsardzība pret vardarbību ir spēkā vienu gadu pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Tiesa, izvērtējot pieteikumā norādītos apstākļus, kuri bija par pamatu pagaidu aizsardzības pret vardarbību piemērošanai, un piemērotos pagaidu aizsardzības līdzekļus, atzīst prasītājas lūgumu par pamatotu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 189., 190., 193., 204.[1], 250.[25], 250.[27] pantiem, tiesa

n o s p r i e d a:

Maza apmēra prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. G/, personas kods /personas kods/, dzimuša /datums/, uzturam 92,50 EUR (deviņdesmit divi *euro* 50 centi) ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, uzturlīdzekļus piedzīt sākot no 2016.gada 27.decembra līdz bērna pilngadībai.

Samaksa veicama /pers. E/, personas kods /personas kods/, kontā Nr./numurs/, AS „Swedbank".

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 166,50 EUR (viens simts sešdesmit seši *euro* 50 centi).

Valsts nodeva labprātīgās izpildes termiņā iemaksājama, norādot šādus rekvizītus: Saņēmējs Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr. LV55TREL1060190911200. Maksājuma mērķis - valsts nodeva lietā Nr.C29690816/C-3149/17.

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,34 EUR (pieci *euro* 34 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi labprātīgās izpildes termiņā iemaksājami, norādot šādus rekvizītus: Saņēmējs: Tiesu administrācija, reģ. Nr. 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, Konta Nr. LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķis: 21499 EKK – ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – lietā Nr.C29690816/C-3149/17.

Dokumenti par valsts nodevas samaksu un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā Rīgā, Lomonosova ielā 10.

Noteikt daļā par tiesas izdevumu samaksu /pers. F/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noteikt, ka ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2017. gada 20. janvāra lēmumu noteiktā pagaidu aizsardzību pret vardarbību, ir spēkā vienu gadu pēc sprieduma dotajā civillietā stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas 2017.gada 1.marta, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese S.Hrebtova